

Mesures i recomanacions per a l'obertura dels serveis d'atenció diürna per a persones amb discapacitat en les fases de desconfinament per la COVID 19

(Departament de Treball, Afers Socials i Famílies)

Document aprovat pel Comitè Tècnic del Pla PROCICAT per emergències associades a malalties transmissibles emergents amb potencial alt risc en data 3 de juny de 2020

Mesures i recomanacions per a l'obertura dels serveis d'atenció diürna per a persones amb discapacitat en les fases de desconfinament per la COVID 19

Els centres d'atenció diürna han d'adaptar la seva dinàmica a unes mesures de màxima prevenció i protecció per evitar contagis en una població molt vulnerable, que compta amb una diversitat de segments i perfils quant a edat, discapacitat, patologies associades i autonomia personal, i al mateix temps, el model de desconfinament gradual ha de ser capaç d'atendre les necessitats de la persona i del seu entorn familiar.

Les entitats socials han de poder generar un entorn de seguretat a les persones ateses i al conjunt de professionals davant els riscos del COVID19.

L'Administració ha de proporcionar instruccions, pautes, criteris i el suport necessari per a la protecció i l'adaptació dels serveis ocupacionals i d'atenció diürna especialitzada. La coresponsabilitat i la cooperació en la presa de decisions ha de permetre generar un model de reobertura de serveis, d'acord amb un procés de desconfinament segur i sostenible dels serveis diürns d'atenció a les persones amb discapacitat en cada fase i regió sanitària.

Cal adequar el contingut del Pla a les especificacions que estableixin les diferents ordres, normatives, i instruccions que es vagin publicant, tant pel que fa a les mesures d'higiene i prevenció com pel que fa a les condicions en les quals ha de desenvolupar-se l'activitat.

Objectiu general:

Disposar de les recomanacions que garanteixin la reobertura segons un desconfinament gradual, segur i sostenible en els diversos territoris, seguint les directrius del Programa VINCAT, Salut Pública, i en consens amb el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, les entitats socials i la participació de persones expertes.

Aquestes recomanacions s'apliquen als següents serveis diürns:

Serveis de Teràpia Ocupacional (STO i STO-A)

Servei Ocupacional d'Inserció

Centres d'Atenció Especialitzada

criteris bàsics per passar a fase de desconfinament dels serveis diürns

- L'autorització al centre residencial per a tornar a obrir l'activitat de centres de dia o de centres ocupacionals dependrà de l'autoritat sanitària territorial en consens amb el DTASF i es basarà en els criteris poblacionals de risc de contagi per zones/regions/províncies que es creguin convenient i que seran degudament comunicades a tots els centres.
- L'obertura dels centres per a l'atenció presencial i per al conjunt de les persones usuàries es realitzarà, quan el territori on es trobi el centre, estigui declarat per part del Departament de Salut en la fase 3 del procés de desconfinament.
- El desconfinament gradual en l'atenció diürna, donarà prioritat a les persones en situació de dependència i discapacitat amb més necessitats de suports i d'atenció continuada, gran dependència, així com també la necessitat de suport associat a trastorns de conducta o problemes de salut mental afegits, així com persones vulnerables derivades d'urgència social (dificultat de les persones cuidadores per fer-se'n càrrec).

Fase 1 de desconfinament

- En la Fase 1 de desconfinament es recomana que els serveis adaptin la seva activitat adreçada als perfils de persones prioritàries i casos més urgents mitjançant l'assistència de professionals en el domicili de persones amb discapacitat per a la prestació de serveis de cura, teràpies i rehabilitació (higiene, fisioteràpia, teràpia ocupacional, atenció psicosocial, ...). Aquestes intervencions en el domicili també es prioritzaran en casos de persones amb gran dependència que permetin facilitar la conciliació laboral i familiar de les persones cuidadores durant el confinament per la covid19.

Els professionals que es desplacin als domicilis han de seguir totes les mesures de protecció aplicables que són presents en aquest document, així com les recomanacions de les autoritats sanitàries i de protecció civil per als serveis d'atenció domiciliària.

(Vegeu el Document per a SAD)

[Mesures de protecció i d'actuació per als professionals del servei d'atenció a domicili \(SAD\) per la COVID-19](#)

Fase 2 de desconfinament

- En la Fase 2 de desconfinament es recomana l'ampliació de serveis a domicili de persones amb discapacitat amb grans necessitats de suport, i amb gran dependència, que podran ser combinades amb la prestació de Serveis d'Atenció domiciliària dels ens locals que puguin prescriure's des dels Serveis socials bàsics.

En la Fase 2 de desconfinament els centres d'atenció diürna podran realitzar atenció presencial als centres de caràcter estrictament individual i amb cita prèvia, amb el necessari compliment de totes les mesures establertes en aquestes recomanacions.

- Les persones ateses i els professionals no hauran de presentar simptomatologia i no hauran d'haver estat en contacte estret en cap cas sospitós, probable o confirmat de COVID-19 en els darrers 14 dies. En tal cas, s'abstindran d'anar al centre, o si escau, al domicili. Es recomana comprovar prèviament la situació de les persones en relació al Covid19 d'acord amb el llistat de símptomes de l'Annex.

Fase 3 de desconfinament

- S'iniciarà l'obertura dels centres de dia i centres d'atenció diürna independents i dels centres de dia integrats a residències, sempre i quan es garanteixi la separació dels espais i del personal com a serveis independents.
- El centre recuperarà progressivament l'atenció presencial grupal. S'haurà d'assegurar que és possible garantir la distància de 2 metres entre les persones en qualsevol de les activitats i serveis grupals que es duen a terme a l'interior del centre en la Fase 3. A títol orientatiu, i d'acord amb les característiques del centre, es recomana que l'aforament no arribi al 50% en el moment de la seva obertura, sinó que s'augmenti progressivament per anar facilitant el funcionament correcte de totes les mesures de protecció i recomanacions que conté aquest document (ús d'EPI, formació, ventilació, seguiment a les persones usuàries, etc.).
- Les persones ateses i els professionals no hauran de presentar simptomatologia i no hauran d'haver estat en contacte estret en cap cas sospitós, probable o confirmat de COVID-19 en els darrers 14 dies. En tal cas, s'abstindran d'anar al centre, o si escau, al domicili. Es recomana comprovar prèviament la situació de les persones en relació al Covid19 d'acord amb el llistat de símptomes de l'Annex.

Realització de PCR a les persones usuàries i als professionals del servei d'atenció diürna

- Es realitzaran PCR a totes les persones usuàries i a tots els professionals del servei que presentin símptomes compatibles amb la COVID-19 per determinar si poden rebre o prestar el servei, i per rebre l'atenció sanitària necessària i pertinent.
- En cas de donar positiu les persones adoptaran les mesures d'aïllament i confinament establertes per l'autoritat sanitària i s'abstindran d'anar al centre.
- El personal d'aquests centres d'atenció han d'estar informats per protegir-se a si mateixos i dels que en tenen cura.

Recomanacions generals

El personal, les persones que acudeixen al servei diürn, els visitants, i els treballadors externs que realitzen activitats als servei o que porten material han de prendre precaucions per protegir-se a ells mateixos i a les persones ateses al servei.

Aquestes precaucions inclouen:

- Rentar-se les mans amb solució alcohòlica o aigua i sabó durant almenys 20 segons. Es recomana disposar a les entrades dels centres dispensadors de solució hidroalcohòlica.
- Esternudar o tossir en un mocador, i rebutjar-lo immediatament o a un colze i després rentant-se les mans.
- Mantenir almenys dos metres l'un de l'altre sempre que sigui possible i portar mascareta quirúrgica.

Recomanacions al personal del servei

- El personal ha de portar màscara quirúrgica i aplicar el rentat de mans periòdic.

També portarà guants tothom que entri en contacte físic amb altres persones o hagi de tocar superfícies, eines o elements compartits que també toquin altres persones. S'ha de rentar les mans després de posar-se la màscara, si toquen la seva màscara mentre la porten, i després d'haver-se tret i llançat la màscara i els guants. El personal ha de recordar i ajudar als assistents al centre que han de prendre aquestes precaucions.

- Els professionals que entrin en contacte físic i atenguin la persona en les seves activitats de la vida diària (donar menjar, monitoratge en activitats,..) també hauran de portar pantalla facial o ulleres.
- Els professionals quan prestin serveis de rehabilitació amb contacte físic directe, canvis posturals, higiene corporal, i activitats susceptibles d'exposició a secrecions, hauran de portar mascareta quirúrgica, bata o davantal, guants i pantalla facial o ulleres.
- El personal del centre no ha d'anar a treballar si té símptomes o ha estat en contacte estret amb un cas els 14 dies anteriors. Això s'aplica a tots els membres del personal, des de professionals directes fins a proveïdors que tenen contacte indirecte amb assistents als centres, personal acompanya les persones al centre i voluntaris.

Actuacions preventives dins del centre

- El personal ha de mesurar la temperatura corporal dels assistents abans d'entrar als espais al matí i al vespre al marxar del centre i preguntar pels símptomes d'acord amb l'Annex.
- S'ha de potenciar la neteja regularment dedicant especial atenció a les nanses de les portes, passamans, taules, cadires i altres superfícies amb desinfectant segons el protocol vigent.
[\(Neteja i desinfecció en establiments i locals de concurrència humana\)](#).
- Disposar cubells d'escombraries amb tancament i obertura de pedal com a recipients de rebuig.
- El personal ha de buidar les papereres amb regularitat evitant que s'acumulin deixades potencialment contaminades, seguint les normes de gestió de residus sanitaris.
- Cal mantenir les temperatures idònies i els espais han de ser ventilat regularment (mínims 3 cops al dia per un temps no inferior 10 minuts).
- Revisió, higiene i manteniment dels sistemes de ventilació i d'aire condicionat (centrals o individuals) d'acord amb la normativa vigent, especialment per la legionel·la i el Covid'19.
- Per a qualsevol activitat interna, la distància entre les persones ha de ser mínim 2 metres.

- Davant la necessitat de mantenir el distanciament-físic en activitats grupals quan la Fase de desconfinament ho permeti, espais comuns i menjador, si escau, podrà adoptar-se temporalment una atenció per franges horàries i/o alternança en dies de la setmana: es poden establir 2 torns dins l'horari general d'atenció de 8h a 17h, de 8 a 13h i de 13h a 17h, amb 2 torns de dinar.

Condicionament dels espais, eines i utilitatge

- Neteja i desinfecció prèvia i periòdica d'espais i eines i utilitatge. ([Neteja i desinfecció en establiments i locals de concurrència humana](#)).
- Establiment de zones, barreres físiques, pantalles protectores i marcatge dels distanciaments entre persones que permeti el compliment de les mesures de protecció.
- Es recomana per a persones sordes l'ús de pantalles transparents que permetin la interacció pròpia del servei, sense mascareta, i a menys de 2 metres de distanciament físic.

Interacció amb l'entorn exterior

- Qualsevol persona que hagi tingut símptomes o que hagi estat en contacte estret amb un cas de COVID-19 en els 14 dies anteriors no ha d'assistir al centre.
- El personal dels centres ha de preguntar a tots els visitants si tenen símptomes i qui na és la seva situació en relació al Covid19 abans de permetre l'entrada, i consultar, si escau, a l'Equip d'Atenció Primària de Salut corresponent (veure **Annex**).
- Tots els visitants o treballadors externs han de prendre les precaucions bàsiques quan entrin al centre. Això inclou rentat de mans, portar mascareta quirúrgica, esternudar o tossir en un mocador o colze, mantenir dos metres de distància dels residents i evitar el contacte personal.
- El lliurament de les mercaderies s'ha de restringir a una única entrada. Si un contractista o el venedor ha d'entrar per deixar les seves mercaderies, el personal hauria de preguntar-li si tenen símptomes com ara febre, tos o falta d'alè. Si és algun d'aquests símptomes presents, no se'ls ha de deixar entrar sota cap concepte als centres
- Evitar les visites externes de qualsevol persona amb especial vulnerabilitat als efectes del SARS-COV-2: d'acord amb el Ministeri de Sanitat, els grups vulnerables i les condicions d'especial interès per a la COVID-19 són les persones amb diabetis, malaltia

- cardiovascular, inclosa hipertensió, malaltia pulmonar crònica, immunodeficiència, càncer en fase de tractament actiu, embaràs i majors de 60 anys, seguint l'estat de coneixements actuals i el principi de precaució.

Seguretat en la mobilitat i transport adaptat

- Cal adoptar mesures d'autoprotecció, d'higiene, neteja i desinfecció, distanciament i control de les persones usuàries del servei transport adaptat d'acord amb les mesures establertes en matèria de transport i mobilitat. Considerar en cada servei, el possible trànsit entre ABS o Regions sanitàries en cas de trobar-se en fase diferent de desconfinament.
- Es recomana que l'accés de les persones usuàries al centre sigui a través de transport propi de la persona/família durant les fases de desconfinament.

Responsabilitats de la direcció dels centres i dels professionals a càrrec de les institucions

- La direcció del centre ha d'elaborar el pla d'actuació del servei per atendre qualsevol contingència que pugui produir-se en relació al Covid-19.
- No es podrà acceptar l'entrada al centre de cap persona usuària o professional dels serveis amb simptomatologia compatible amb Covid19. En tal cas s'haurà de derivar a l'atenció primària perquè efectuïn el cribratge per PCR i determinin si pot rebre o prestar el servei i seguir les indicacions mèdiques i sanitàries pertinents.
- Davant l'aparició de símptomes d'una persona usuària o professional dins dels serveis d'atenció diürna caldrà aïllar-la preventivament en un espai del centre que permeti la seva protecció i distanciament físic, i s'haurà d'avisar al referent familiar o representant legal i coordinar-se amb l'equip d'atenció primària i comunitària de referència de la persona.

En cas de ser una persona usuària se l'haurà d'acompanyar en tot moment fins que se li hagi prescrit l'aïllament domiciliari i se'n faci càrrec un familiar o representant legal, o bé se l'hagi d'atendre amb caràcter d'urgència mèdica d'acord amb la clínica que presenti i amb les indicacions mèdiques rebudes de l'Equip d'atenció primària o del 061.

En tal cas, caldrà informar al Departament de Salut i als Serveis Territorials del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de l'aparició de casos sospitosos i/o

confirmats de Covid-19 de persones usuàries i treballadores del servei a efectes de monitoratge i seguiment de casos.

Vegeu el [Procediment d'actuació enfront de casos d'infecció pel nou coronavirus SARS-CoV-2 en la fase de desconfinament](#)

- Els centres han de conèixer i donar a conèixer a tots els seus treballadors com actuar si un resident té símptomes.
- Les direccions del centre han d'establir un sistema regular de formació dels seus treballadors. Això ha d'incloure el coneixement sobre como actuar davant del risc de contraure el virus i l'entrenament en precaucions bàsiques.
- S'han d'utilitzar aquells mitjans que facilitin la comprensió de les accions que s'han de realitzar per evitar la transmissió del virus. Això inclou l'elaboració de cartells i fullets que s'han d'utilitzar com a recordatoris disponibles a la pàgina de [material logístic de Canal Salut](#).
- La direcció dels centres han de posar a l'abast dels seus professionals els materials necessaris per a la prevenció i control com ara termòmetres, màscares, guants, bates, ulleres, pantalles facials, sabó, solució de base alcohòlica pel rentat de mans, mocadors i tovalloles de paper.
- S'han d'atendre les necessitats de suport psicosocial i el benestar del personal mitjançant la comunicació regular.
- El personal del centres ha de mantenir les famílies informades regularment de la situació del centre; així com de les mesures de prevenció es duen a terme, podent fer-se mitjançant comunicació telefònica i telemàtica.
- S'impulsaran totes les mesures necessàries per que la informació dirigida a les persones usuàries tingui una bona accessibilitat física, sensorial i cognitiva
- Facilitar els equips de protecció individual necessaris en cada cas:
 - Treballs administratiu o d'atenció al públic: mascaretes quirúrgiques + distància de seguretat (2m) o mampares. Les mascaretes s'ha d'utilitzar en els desplaçaments interior i en els espais de treball compartits. En el cas d'atenció al públic, l'usuari també haurà de portar mascareta.
 - Guants en cas que s'entri en contacte físic amb altres persones o s'hagin de tocar objectes compartits.

- En el cas de les professionals que facin serveis presencials a domicili, s'ha de subministrar mascareta quirúrgica i guants, i cal que les persones usuàries del servei utilitzin la mascareta quirúrgica quan no es pugui mantenir la distància de seguretat amb el personal.

- Garantir el subministrament i reposició en tot moment dels productes d'higiene i desinfecció com el gel hidroalcohòlic, sabó amb dosificador i paper per eixugar mans als serveis. Fer una revisió sistemàtica i diària dels estocs del material necessari per assegurar que existeix prou material de protecció per als professionals, les persones usuàries i les possibles persones acompanyants.

- Disposar cubells d'escombraries amb tancament i obertura de pedal com a recipients de rebuig.

- En cas de torns de treball, i per disminuir el risc de contagi entre torns, vetlar perquè les persones presencials coincideixin amb les mateixes en la sèrie prevista per torn.

- Tenir previst un equip de suplències en cas de necessitat per baixa o aïllament d'algun membre de l'equip.

- Vetllar per una ventilació i neteja correctes dels despatxos, sales de formació i espais comuns.

- Incrementar la freqüència de neteja les superfícies i objectes més usats: panys de portes, aixetes, respallers de cadires, entre d'altres. i garantir que els lavabos disposin de suficient sabó i/o solució hidroalcohòlica per netejar-se les mans.

- La persona responsable del servei, o aquella en qui delegui, assumirà la funció de responsable d'higiene i protecció sanitària per tal de vetllar pel compliment de les instruccions de forma sostinguda i amb accions de formació periòdiques en el temps.

Accions complementàries de suport a l'atenció diürna

- Valorar i si escau, proposar la reubicació de persones ateses, per raons d'envelliment, d'autonomia i de salut, des del seu domicili o recurs habitacional actual a un amb més suport i atenció.

- Mentre no s'assoleix la Fase 3, proporcionar servei alternatiu a domicili de la persona usuària del centre de dia, amb els professionals del servei diürn en els casos

més indicats de necessitat de suport i d'atenció continuada, gran dependència, deteriorament cognitiu, trastorns de conducta o problemes de salut mental afegits, així com persones vulnerables i casos d'urgència social per manca de suport familiar i cura.

- Proposar el desplegament i reforç, si escau, de l'atenció a les persones en els domicilis familiars, Llars amb Suport o altres recursos habitacionals dins del Servei de Promoció a l'Autonomia en la Pròpia Llar (SPALL) mitjançant el servei d'atenció domiciliària que pugui disposar l'entitat o el territori.
- Realització d'activitats periòdiques de socialització de les persones d'acord amb les possibilitats permeses en cada fase de desconfinament, preferentment a l'aire lliure, i sempre respectant les mesures de protecció i prevenció.

Sempre i quan s'acompleixin totes les mesures recomanades pel personal, persones externes i persones ateses, es podran realitzar activitats de voluntariat de suport a les persones en el decurs del desconfinament gradual.

Annex

LLISTAT DE COMPROVACIÓ DE SIMPTOMES

Font: *Secretaria de Salut Pública del Departament de Salut*

Té algun d'aquests símptomes?

- Febre o febrícula
- Tos continuada o persistent
- Dificultat per respirar
- Falta d'olfacte de gust
- Mal de coll
- Calfreds
- Vòmits
- Diarrea
- Malestar
- Dolor muscular

Heu estat en contacte estret (conviure, tenir cura o haver estat a menys de 2 metres durant més de 15 minuts) amb una persona diagnosticada de malaltia per coronavirus (COVID-19) durant els 14 dies anteriors?

- Sí

Si heu marcat una o diverses caselles, **cal que eviteu sortir de casa** i que en horari d'atenció del vostre centre d'atenció primària, us poseu en contacte telefònic amb el vostre **centre d'atenció primària**. En cas contrari, truqueu al **061**.

Es recomana l'ús de l'aplicació mòbil [STOP COVID 19 CAT](#). per a seguiment de símptomes suggestius de la malaltia.

Recomanacions basades en :

1. Centers for Disease Control and Prevention. Nursing home care. Last reviewed March 11, 2016. <https://www.cdc.gov/nchs/fastats/nursing-home-care.htm>.
2. Centers for Disease Control and Prevention. Preparing for COVID-19:long-term care facilities, nursing homes. Last reviewed March 21, 2020. <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/healthcare-facilities/prevent-spread-in-long-term-care-facilities.html>.
3. Centers for Medicare & Medicaid Services. Center for Clinical Standards and Quality/Quality, Safety & Oversight Group. March 13, 2020. <https://www.cms.gov/files/document/qso-20-14-nh-revised.pdf>.
4. Society for Post-Acute and Long-Term Care Medicine. Strategies for mitigating the emotional impact of COVID-19. <https://paltc.org/sites/default/files/Strategies%20for%20Mitigating%20the%20Emotional%20Impact%20of%20COVID-19.pdf>.
5. Centers for Disease Control and Prevention. Interim infection prevention and control recommendations for patients with suspected or confirmed coronavirus disease 2019 (COVID-19) in healthcare settings. <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/infection-control/control-recommendations.html>.
6. Infectious Diseases Society of America Guidelines on Infection Prevention for Health Care Personnel Caring for Patients with Suspected or Known COVID-19. <https://www.idsociety.org/COVID19guidelines/ip>
7. Woelfel, R; et al. Clinical presentation and virological assessment of hospitalized cases of coronavirus disease 2019 in a travel-associated transmission cluster. medRxiv 2020.03.05.20030502; doi: <https://doi.org/10.1101/2020.03.05.20030502>
8. SEIMC. Consideraciones SEIMC para dar de alta a personal sanitario con COVID-19. (30 de març del 2020)
9. SEIMC. Recomendaciones de SEIMC sobre el uso de las pruebas de detección de anticuerpos. (27 abril 2020)
10. COCARMÍ. Propostes preliminars per al desconfinament de les persones amb discapacitat a Catalunya.

11. DINCAT. Propostes i recomanacions per al procediment de desescalada dels serveis residencials i diürns.
12. ECOM. Propostes al procés de desconfinament dels serveis d'atenció diürna.
13. FEPCCAT. Propostes per a la reobertura de serveis d'atenció a les persones amb paràlisi cerebral i pluridiscapacitat
14. LA CONFEDERACIÓ. Propostes de desescalada de serveis socials.